

Силабус курсу:

СОЦІАЛЬНА ТА ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	231 Соціальна робота
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

Кандидат економічних наук, доцент Федорова Олена Вікторівна (лектор)

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи

fedorova@snu.edu.ua	+38-050-959-15-44	посада Viber за номером телефону	325ГК аудиторія кафедри ППСР
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є здобуття знань про суть та закономірності відтворення населення у суспільно-економічній зумовленості цього процесу, зокрема розуміння специфіки та взаємозв'язків демографічних процесів народжуваності, смертності, шлюбності, розлучуваності тощо, знання закономірностей формування та динаміки міграційних процесів, дослідження сучасного демографічного стану України та світових тенденцій демографічних процесів, ознайомлення з основними методами демографічних досліджень і їх застосуванням в сучасному управлінні соціально-економічними процесами; розкриття шляхів використання отриманих знань для вирішення проблем суспільного розвитку.

Метою самостійної роботи за дисципліною є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; розвиток морально-вольових зусиль; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знати: поняття процесу відтворення населення, соціологічний вимір процесів відтворення населення;

- історію становлення демографічної науки у світі та зокрема в Україні;
- зміст основних демографічних категорій та понять;
- методи досліджень і основні показники демографічних процесів;

- головні тенденції розвитку демографічних процесів в сучасному суспільстві.

Вміти:

- використовувати знання з демографії на практиці;
- пояснювати причини змін в демографічних процесах сучасного суспільства

Передумови до початку вивчення:

Для засвоєння дисципліни повинні бути знання з: «Соціальна та демографічна статистика» студент повинен мати знання з дисциплін «Вступ до спеціальності «Соціальна робота», «Методи та організація соціальних досліджень

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни є здобуття знань про суть та закономірності відтворення населення у суспільно-економічній зумовленості цього процесу, зокрема розуміння специфіки та взаємозв'язків демографічних процесів народжуваності, смертності, шлюбності, розлучуваності тощо.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення. ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК 19. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку результатів актуальності та якості послуг, що надаються фахівцем у сфері соціальної роботи.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

ПРН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

ПРН 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Предмет та завдання соціальної статистики	2/2	Предмет, об'єкт та метод соціальної статистики. Основні завдання соціальної статистики, її зв'язок з іншими науками й видами діяльності. Система показників. Набори соціальних індикаторів і узагальнюючі показники. Джерела інформації та їх особливості	Індивідуальні завдання Опитування
2.	Статистичне спостереження	2/2	Суть і організаційні форми статистичного спостереження План статистичного	Індивідуальні завдання Опитування

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			спостереження. Види і способи спостереження Помилки спостереження і контроль вірогідності даних	
3.	Статистика рівня життя населення	2/2	Загальні поняття та система показників рівня життя населення Диференціація населення за рівнем матеріального добробуту Статистика споживання матеріальних благ та послуг	Індивідуальні завдання Опитування
4.	Статистика освіти	2/2	Суть та завдання статистики освіти Система показників освіти Екстенсивний та інтенсивний аналіз освіти населення	Індивідуальні завдання Опитування
5.	Статистика трудових ресурсів, зайнятості та умов праці	2/2	Поняття, склад та рух трудових ресурсів Особливості статистичного вивчення ринку праці Система показників статистичного вивчення ринку праці Безробіття та способи його розрахунку в Україні Система показників аналізу ринку праці Статистичне вивчення якості робочої сили	Індивідуальні завдання Опитування
6.	Статистика житлових умов населення та житлово-комунального обслуговування	2/2	Задачі статистичного вивчення та джерела інформації житлових умов населення Забезпеченість населення житлом Система показників житлово-комунального і побутового обслуговування	Індивідуальні завдання Опитування
7.	Статистика охорони здоров'я і медичного обслуговування	2/2	Суть категорії «здоров'я» та основні задачі його статистичного вивчення. Система показників охорони здоров'я населення. Аналіз ефективності мережі охорони здоров'я.	Індивідуальні завдання Опитування

Рекомендована література

Основна література:

1. Герасименко С.С., Головач А.В., Єріна А.М. Статистика: підручник. Київ: КНЕУ, 2000. 467с.
6. Гладун О. Розробка та впровадження нової методології формування вибіркової сукупності домашніх господарств для проведення соціально-економічних обстежень. Київ: Проблеми статистики, 1999. С.28.
7. Дворецька Г. В. Соціологія. Київ: КНЕУ. 1999. 340 с.
8. Єріна А.М., Пальян З.О. Статистика: підручник. Київ: КНЕУ, 2010. 351с.
9. Соціальні індикатори рівня життя населення: Стат. збірник. Київ: Державний комітет статистики, 2015. 239 с.
10. Ковтун Н.В. Теорія статистики: підручник. Київ: Знання, 2012. 399с.
11. Удотова Л. Ф. Соціальна статистика: підручник. Київ: КНЕУ, 2002. 376 с.
12. Уманець Т.В., Пігарев Ю.Б. Статистика: навч. посібник. Київ: Вікар, 2003. 623с.
13. Хмелюк А.В. Статистична оцінка купівельної спроможності соціальних стандартів в Україні. Економічний аналіз. Тернопіль 2018. Том 28, №3. С.116-122

Інформаційні ресурси.

1. ЕНК «Соціальна статистика» URL: <http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=2476>
2. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Методичне забезпечення

1. Іжа М. М. Організаційно-правові засади державного управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Т. І. Пахомова, Я. О. Різнікова. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2008. – 380 с.
2. Лукашевич М.П. Менеджмент соціальної роботи: Теорія і практика: Навч. посіб. / М.П. Лукашевич., М.В. Туленков М.В. – К.: Каравела, 2007. – 296 с.
3. Синчук С. М. Право соціального забезпечення України: Навч. Посіб / С. М. Синчук, В. Я. Буряк. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 306 с.
4. Зінченко А.Г. «Діти вулиці»: методичні рекомендації по роботі з «дітьми вулиці». Київ: УДЦССМ, 2016. 88 с.
5. Методичні рекомендації щодо соціальної підтримки людей, які живуть з ВІЛ (з досвіду роботи). Київ: ДСССДМ, 2015. 116 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.